

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın İçişleri Bakanı Ali YERLİKAYA tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

C. ÇİÇEK

Cengiz ÇİÇEK

İstanbul Milletvekili

Yerel yönetimler, varlığı ulusal ve yerel kanunlarla sabitlenmiş, bunun dışında yerel demokrasinin korunması ve güçlendirilmesi adına uluslararası anlaşmalarla güçlendirilmeye çalışılan demokratik birimlerdir. Bununla birlikte, Türkiye'de son yıllarda belediyelere yapılan kayyım darbesi yerinden yönetim anlayışının güçlendirilmesi ve korunması bağlamında ciddi anlamda zarar vermiştir. Demokratik seçim yöntemlerinin yok sayıldığı kayyım uygulaması ilk olarak OHAL döneminde, 11 Eylül 2016'da çok sayıda belediye başkanının merkezi hükümet tarafından görevlerinden alınması ve 28 belediyeye kayyım atanmasıyla başlamıştır. 674 sayılı KHK'yle gündeme gelen bu hukuk dışı uygulama daha sonra yasalaşarak kalıcı hale getirilmiş olsa dahi, bu kanun Anayasa'ya açıkça aykırıdır. Yasalar nezdinde görevleriyle ilgili bir suç sebebiyle hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan seçilmiş yerel yöneticiler kesinleşmiş bir yargı kararı olmadan görevden alınamaz; yerlerine atama yapılamaz. Bu, Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nın Türkiye'nin uymayı taahhüt ettiği "*Yerel makamlara verilen yetkiler normal olarak tam ve münhasırdır. Kanunda öngörülen durumların dışında, bu yetkiler öteki merkezi veya bölgesel makamlar tarafından zayıflatılamaz veya sınırlandırılmaz*" hükmüne de aykırıdır. OHAL'de dahi hukukla bağdaşmayan kayyım uygulaması, iktidar eliyle meşrulaştırılmakta olup demokratik hukuk devleti ilkelerine aykırıdır.

Son olarak 31 Mart 2024 tarihinde yapılan yerel seçimlerde kent uzlaşısı ile oyların yüzde 49.05'ini alan Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer, 30 Ekim 2024 tarihinde sabah saatlerinde İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nın yürüttüğü bir soruşturma çerçevesinde evinden gözaltına alındıktan sonra "PKK üyeliği" iddiasıyla çıkarıldığı mahkemede

tutuklanarak Silivri Cezaevine gönderildikten sonra Beyoğlu Kaymakamı Can Aksoy Türkiye'nin en büyük nüfusuna sahip Esenyurt Belediyesi'ne kayyım olarak atandı.

Bu bağlamda;

1. Esenyurt Belediye Başkanı Ahmet Özer'in tutuklanıp cezaevine gönderildikten sonra Beyoğlu Kaymakamı Can Aksoy'un kayyım olarak atanmasını demokratik teammüler içerisinde nasıl değerlendiriyorsunuz?
2. Son zamanlarda gündem de olan iç barışı Esenyurt Belediyesine kayyım atayarak mı tesis etmeyi düşünüyorsunuz?
3. Esenyurt Belediyesine Kayyım atamanması ile birlikte yüzde 49.05' tekabül eden 227.608 seçmenin iradesinin gasp edilmesi demokratik yaşamın ortadan kaldırılması değil midir?
4. Anayasa'ya açıkça aykırı olmasına rağmen 674 sayılı KHK'yle gündeme gelen bu hukuk dışı uygulama olan kayyımın tamamen kaldırılmasına ilişkin bir çalışmanız olacak mı?
5. Yüksek oy oranları ile seçilen belediye eş başkanlarının yerlerine kayyım atanması demokrasinin reddi değil midir?
6. Seçilmiş belediye eş başkanlarının yerine kayyım atanması Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve uluslararası hukuka aykırı değil midir?
7. Türkiye'nin de imzası bulunan 'Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı'nda belirtilen temel yükümlülüklerin aksine, neden muhalif belediyelere kayyum atanarak yerelin iradesi ve erk paylaşımındaki hakları ellerinden alınmaktadır?
8. Yerlerine kayyum atanan belediye eş başkanları hakkında herhangi bir mahkeme hükmü var mıdır? Masumiyet karinesi neden görülmemektedir?
9. Kayyum atamalarının özellikle Kürtlerin çoğunlukta olduğu il ve ilçelerde uygulanmasının sebebi nedir? Kürtlerin demokratik haklarının aşamalı olarak askıya alınması mı planlanmaktadır?
10. Türkiye halklarının ortaya koyduğu iradeyi tanımamak, seçmen iradesini yok saymak suç değil midir?